

SOME RIGHTS RESERVED

Detta verk är licensierat under Creative Commons
Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5
Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>
Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

El Ghalia Djimi är vice ordförande i ASVDH.
Bild: Martin Wikström

Det finns inga mänskliga rättigheter här

El Ghalia Djimi lyfter på sin huvudslöja. Där finns inget här. Ett av spåren av misshandel och tortyr under de knappt fyra åren som hon satt fängslad tillsammans med Dahaa i det hemliga fängelset utanför El Aaiún.

Ghalia visar sin överarm och hundbetten, som man fortfarande efter 20 år kan se spåren av.

– Jag hade tur för jag träffade min man i fängelset. Han förstår den svåra situationen, eftersom han själv har upplevt den.

– Många av de före detta "försvunna" mår mycket dåligt både fysiskt och psykiskt. Att människor över huvud taget klarar sig beror på att man hjälper varandra. Det finns en stor sammanhållning och medkänsla i den västsahariska gruppen. Grannar hjälper varandra, berättar Ghalia.

De före detta "försvunna" riskerar varje dag att stöta ihop med sina torterare på El Aaiúns gator. Hur klarar man det?

– Det är inte jag som ska straffa dem. Det är guds uppgift. Självt har jag förlåtit dem. De handlade som de gjorde för att de var tvungna till det. Jag känner mig helt lugn när jag ser dem på gatan, men andra kan naturligtvis ha en helt annan inställning.

– Jag tror inte att det någonsin kommer att bli någon folkomröstning.

Marocko vill inte att allt ont som de har gjort oss ska komma fram i ljuset.

Ghalia hade utbildat sig till jordbrukstekniker på en tvåårig utbildning efter gymnasiet. Efter frigivandet var hon arbetslös i tre år.

Hon är vice ordförande i den förbjudna människorättsorganisationen ASVDH.

– Vi är offer för Marockos brott. Pressa Marocko att erkänna vår rätt att arbeta. Hjälp offren. Vår organisation måste också tillåtas. Marocko påstår att det finns mänskliga rättigheter här. Det är helt fel.

Ghalia växte upp hos sin mormor Fatimatou Ahmed Salem Baad i Agadir i Marocko. Mormodern var inte intresserad av politik men höll sitt hem öppet för alla västsaharier som kom till staden för sjukhusbesök eller för studier. Hon var en hjälpande hand speciellt för ungdomarna på 70-talet. Alla var välkomna.

Den 4 april 1984, när hon var 60 år, arresterades hon av marockansk polis, som ansåg att hennes hem var ett Polisariokontor. Sedan dess är hon försvunnen. Ghalia har hört att hon torterades svårt i fyra dagar. Det fanns inget barnbarnet kunde göra. Det var omöjligt att agera i Västsahara. Men föräldrarna bodde i Holland och de skrev till Amnesty International. ■